

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre ... 12 kor.
 Fél évre ... 6 kor.
 Negyed évre ... 3 kor.

*
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyitólé sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Közgazdaságunk.

A földmiveltésügyi miniszterium 1902. évi előirányzata 46 millió és 156 ezer korona.

A budget-tervezetet összehasonlítva az 1895. évi költségvetéssel, kitűnik, hogy a földmiveltésügyi kormányzat új ösvényeket vágva és új kormányzati tervszámokat foglalva el, 14 millióval növesztette meg éves költségeit az ország földmiveltésének, de főleg a kis egzisztenciák javára.

Hogy a gazdasági kormányzatnak eddig használt eszközei mennyire sokasodtak s mily új tereken indult meg a cselekvés, azt az összehasonlítás alá fogott két, az 1895. és 1902-iki budget-tervezet terjedelme és méreteivel is feltűnteti. Azonban nem a számoknak állambiztonságunkban is figyelemreméltó megduzzadása az, ami e kérdésben lényeges; de az a szellem, a mely új cselekvés terére vezetett és azok a célok, melyek egy részében már sikert is láttak.

Uj munkairányok jöttek létre és új feladatokat jelölt ki Darányi, mikor tárcáját elfoglalta. A kis egzisztenciák gazdasági megerősítése lett jelszóvá s hogy ez nem tartalmatlan frázis, de a cél érdekében öntudatos cselekvés, állandó munka folyik, a jövő évi budgettételek is hatalmasan igazolják. Így mindjárt a gazdasági szakoktatást közügyggyé teszi mindazon körök számára, melyeknek egzisztenciája a földmiveltés. Évenként 500,000-re tehető azon nagy részükben falun élő földművesek száma, kik télen át az okszerű gazdaságvitelre taníthatnak. A budget ezen célra 100,000 koronával bővül jövedőre is. A mezőgazdasági ismeretek terjesztésére a földmiveltésügyi budgetben 1.546,464 koronát irányoznak elő, ezelőtt öt évvel, 1895-ben, gazdasági ismeretek terjesztésére 58,000 korona volt a budgetbe beállítva. De Darányi kulturakciója a falu népének rendezett gaz-

dasági tanításokkal és háziipari kurzusokkal nem merül ki. A mintagazdaságok eszméje az övé. És eddig 69 ilyen mintagazdaságot állítottak fel. 1895-ben volt az országban nyolc állami földmiveltés-iskola, ma van tizenhét. Ezenfelül tej-, kertés szőlőmunkásképző-iskolák, újabb vincellér-iskolák állítottak. Mindezeknek egyik feladata a földmiveltő téli pihenőjét arra használni, hogy őket falai közé édesgesse s mindazon ismereteket, melyeknek a földmiveltő hasznát látja, közli, terjeszti. Az alsófokú, a nép számára való iskolák még: rétmesteri, erdőéri, gyógykovács-kurzusok, ezenfelül baromfityenyésztési, szövetkezeti gépkezelői, sajt- és vaj-készítési, háztartási és gyümölcs-földföldolgozási, faoltási, utfasítási, szőlészeti, selyemtenyésztési, méhészteti, pincemesteri kurzusok, a kiküldött vándortanítók előadása, a gazdák tanulmányi kirándulása. Mindezek öt év alkotásai s mindezek a gazdasági ismereteknek a földmiveltők körében való terjesztéséért szerveztettek. Az állami faiskolák száma kilencről huszonháromra szaporodott, területük 149 holdról 400 holdra emelkedett. 1895-ben mindössze 113,450 oltványt és 894,800 csemetét osztottak ki, addig már tavaly 377,993 oltvánnyal és közel két és fél millió csemetével szaporítottak a fiatal vidékek. És maga a kiosztás módja azt célozza, hogy azok, a kik kapják, a fatenyésztés megkedveltetésére példaadólag tevékenykedjenek. Lelkészek, tanítók, községségi faiskolák kedvezményesen kapják az állam gyümölcsfáit, de azon határozott kötelezettség mellett, hogy azt nevelve, szaporítva, működési helyükön példaadólag fognak tevékenykedni. Darányi egyébként is az erkölcsi tényezőket kiváló érzékkel ismeri fel. Meleg, érző szívre, gyöngéd gondolatra és mély előrelátásra mutat, hogy Erzsébet királyné gyásza áthatván a sziveket, az emlékére ültetett fákkal gondoskodott olyan kultuszról, a melyre évszázadok múlva is megindu-

lással fog mutatni a magyar, mikor a kies ligetek lombos fákká növekednek.

A kis egzisztenciák anyagi viszonyainak javítását célozza a selyemtenyésztés állami propagálása. Ezen a címen a jövő évi költségvetésbe 500,000 koronával több kiadást irányoztak elő. 40 millió koronával több az, a mit a selyemtenyésztésből a vele foglalkozók kaptak és ha azt tekintjük, hogy éppen azoknak nyújt keresetet ez a foglalkozás, a kik egyébként keresetképtelenségre, téltelenségre volnának utalva, mert vagy megrokkant öregek, vagy növendék fiatalok, megfogjuk érteni ezen mezőgazdasági mellékág szociális jelentőségét. Méhésztünk is biztató arányokban fejlődik s kivitelünk ebben is emelkedik.

Nem kevésbé érdekes az a törekvés, mely a kis egzisztenciák anyagi viszonyainak javítását arra fekteti, hogy állattartásuk értékben emelkedjék. Az állami tenyészállatok szétosztása mind nagyobb lesz. Az állami apa-lovak száma emelkedik, a köztenyészésre alkalmas apaállatok vizsgálata rendszeres és megbízható s alkalmas elejét venni azon károknak, melyek a hitvány tenyészállatok használatával érhetnek a népies tenyésztet. A budgetben minderről körültekintően gondoskodva van. Minden évben növekszik a községeknek kedvezményesen átengedett apaállatok száma. Öt év alatt 2570 magyar, 4899 nyugati fajta tenyészbika osztott ki. Ilyen arányu a sertés és juhtenyésztés fajtán és így értékben való emelkedésére felhasználható állami kiadás, mely azonban közvetve és éppen a kis egzisztenciák javára bőségesen kamatozik.

A gazdasági mellékhaszonvételek emelése, az intenzív gazdálkodásnak a kisgazdák kezén való kialakulásáért széles körű tevékenységre találnak a budgetben. Darányi különös szeretettel karolta föl a halászat ügyét. 43 új halászati társulat alakult, 250,201 k. hold vízterület kerülvén

A „BÁCSKA” tárcája.

A koldusnő.

Mindig ott van a temető-kapuba
 Öreg asszony, gyenge hangú anyóka;
 Sírvá-ríva, panaszkodva kéreget:
 „Csak egy krajcárt; csak egy darab kenyert!”
 Ő is olyan, mint az a tér körülte:
 Sívár, kibalt, szomorú az élete.
 Eddig, ha temetést látott, zokogott;
 Nem sir most már! „Csak egy krajcárt adjatok!”
 Nincs senki, ki vigasztalná, szeretné,
 Elhagyatott — nincs aki megölelné;
 Itt a helye! Itt érzi ő jól magát,
 Alig várja, csakúgy várja a halált!...

Milyen furesa! ma már nincs ott; hol lehet?
 Bizonyosan talált egy más, jobb helyet,
 Ahol többet, szívesebben adóznak
 Annak a jó, öreg-arcú anyónak...
 Eltaláltam! jó helyen van, nem fázik,
 Nem kell várni „egy krajcár”-ra sokáig,
 Ott pihen már, hová vágyott: a földben,
 Nincsen gondja, nincsen bűja odalenn!...

Mályva.

A KONGRUA.

Irta: Forgács Endre.
 (Vége.)

De kicsoda alkalmatlanság törekszik október 17 én Bodva-Sőreg felé a kassai országról? Reggel korán van, még az esthajnali csillag fönt hunyorog az égen. Tisztán nem is látni, azonban mégis észrevehetjük a lépést baladó lovakat, amint egy kocsiderek szénával haladnak. Biz azzal a kis teherrel gyorsabban is mehetnének.

Azokban ha megnézzük, négy katonát is látunk a kocsi körül és egyenesen a parókia felé vivő utat választják.

Békéni tisztelendő ur már fent van. Az öreg emberek már nem igen tudnak aludni, nyilván azért, mert nemsokára már csak aludni fognak tudni.

Hát csak bekanyarodik a katonáktól kísért szekér a parókia udvarára, megállt a tornác előtt s a négy katona szétválasztja a kocsi derékban levő kevés szénát s alóla kiviesznek egy fekete koporsót s vállukon emelve viszik s leteszik a tornácra. A tisztelendő az ajtóban áll, mintha a lábai gyökeret eresztettek volna, néz, néz mereven, mintha elhagyta volna a lelke, sem hang, sem szó nem születtek az ajkán, csak nézi azt a koporsót, mintha az ő lelke volna belezárva. Ellenben a négy katona sort áll s egyikök — tiszthelyettes — beszélni kezd: Tisztelendő atyám erősítse meg a szívet — mert nagy fájdalmat hoztunk rá. Ebben a koporsóban Jenő fekszik, a tisztelendő atyám fia, a mi kedves bajtársunk. A becstelen mezején, lovagias ügyten esett el. A buseu lakomán összetűzött a badnagyunkkal s a párbajnak ime a szomorú vége. Az volt utolsó kívánsága, hogy ide temessék a bodva-sőregi temetőbe az édes anyja mellé. Meghoytunk. Egész éjjel jöttünk. Ezt a korszort az ezred önkéntesei adják a ravatalra szeretett, kedves bajtársunknak. Az Isten vigasztalja meg tisztelendő atyánkat. Ezzel a négy önkéntes katonásan összetűtött bokáját, szalutált s sarkon fordulva visszamentek a kocsihoz s eltávoztak.

Békéni Gábor meg csak állt ajtóban. Nem esett bátra, mint Éli főpap, mikor fiainak, Hofni és Fineásnak halálát meghallotta, (1. Sámuel 4. 18) csak nézte bosszasan azt a gyászkoporsót. Nagysokára eredt meg szeméinek csendes harmatja, mint a permetező eső. Bevonult szobájába s ott kezdett el Istenével feddőzni: „Oh szerelmes fiam, édes fiam, bár én baltam volna meg te helyetted“ (2. Sámuel 18. 33) „Békességet vártunk, de nincs semmi jó; gyógyulásnak idejét, de ime, itt van a rettegés“ (Jeremiás 14. 19). „Szemeim könyveket hullatnak ezután éjjel és nappal“ (Jerem. 14. 17). „Lelkem meghanyatott, napjaim elfogynak, érzem var réám a sir“ (Jób 16. 23). „Elmegyek a sötétségnek és a halál árnyékának földébe, az éjjeli homályoknak földébe, amely olyan, mint a balál árnyékának sűrű

sötétsége; hol nincs rend és a viláosság olyan, mint a sűrű sötétség“ (Jób 10. 21. 22). „Él az Isten, aki az én igazamat elfordította, aki keserűséggel illette az én lelkemet“ (Jób 27. 2). „Tudom Uram, hogy az embernek nincs hatalmában az ő utja és egyetlen járó-kelő sem teheti, hogy irányozza a maga lépéseit. — Fenyíts meg engem Uram, de mértékkel, nem haragodban, hogy szét ne morzsolj engem“ (Jerem. 10. 23. 24)

Azonban ha az egész bibliát elmondja is, Békéni Jenő attól föl nem támad. Ott fekszik. Egyetlen kis lyuk a homlokán, elég volt arra, hogy azon a lelke kiröpüljön.

Irma még édes, reggeli álomban szendereg, azt álmodja, hogy valamely folyón, valamely hajóban van és a folyam hajjai viszik, viszik hajóját a... boldogság felé. Vajjon mit fog tenni, ha kijöven, meglátja ott a halál fekete hajóját, mely Jenő bájtyját viszi, viszi az enyészet birodalmába? Hogy hogyan vetette magát a koporsóra, hogyan tördelte, kulcsolta kezeit, hogyan vágta körmeit a koporsódeszkába s űzte el jajgatásával messzire a reggeli csendet: azt elképzeli bajos, leirni meg lehetetlen.

Aztán meg hogyan jöttek a falu tisztas asszonyai, fiatalok, vénék — ezek az igazi siratók, s hogyan fejlődött hangos fájdalommá ajkukon az eleinte néma megdöbbenés. Hogy keresték föl elemedett férfiak, a presbiterek a tisztelendő urat, hogy ezen mostani nagy megpróbáltatásának idején valamiben szolgálatot tehetnének, szóval az egész község szeretete hogy borult a szörnyen megsebesített apa fájdalomra fölé: azt sem mondjuk el részletesen, de jól esik megjegyeznünk ebben a nyomoruságos, kenyér után lóto-futó, időben, hogy az igazi szeretetért ma is szeretet jár cserébe és Békéni Gábor ur bizony olyan volt az ő hűveivel szemben, mint Szent Márton, akiről azt tartja a hagyomány, hogy köpenyét is megosztotta a szegényekkel. Volt szíve, a mit még a papról sem lehet mindenikről elmondani.

Azután eltemették a szerencsétlen fiatal embert, ahogy kívánta, az édes anyja mellé. Maga az esperes ur mondott koporsójánál megindító szóp beszédet. S most ott fekszik a szeliden emelkedő domb oldalán s örök álmához a Bodva hajjai susognak csendes melódiát.

Hát a várva-várt kongrua helyett ezt kapta meg Békéni Gábor tisztelendő. A szép Irma szeme, mint a

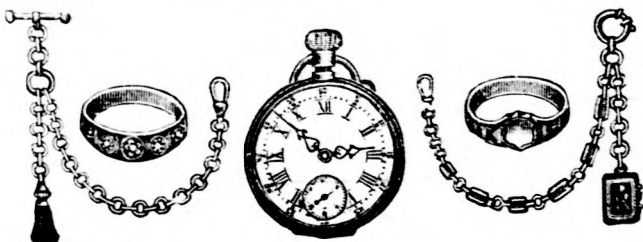
KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDEKNAK!

OLCSÓ ÉKSZER BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

KESZLER DEZSŐ Zombor, Kossuth-utca.

Nagy raktár órák- és ékszerekben, valódi ezüst-és china-ezüst dísz tárgyak, berndorf és ezüst evészközök a legszebb és legolcsóbb kivitelben.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN.

igly rendszeres halgazdasági kezelés alá. 47 tó-halgazdaságot rendeztek be. Milliós és milliós számra neveltetik az állami költőtelepen a növendékhalat s azokkal benépesítik hegyi vizeinket. Az utolsó öt év e nemü tevékenységének köszönhető, hogy az orosz hal piacainkról kiszorult s magunk is importálunk.

Nagy lendületet vett az új kormányzati érában az erdészeti ügy; 29 ezer holdra tehető évenként az a kopár, letarolt terület, melyet újra erdősítettek. Itt is érvényesült a miniszter kormányzati törekvése, a vágásterületek detailrozásával a kisebb egzisztenciák is mozgathatták tökéiket favásárlásokra s így egészséges konkurenciát csináltak.

Budgetünkben igen érdekesen mutatkozik be a kísérletügy. Ez az intézmény öt év óta kifejlesztett úgy, hogy kísérletügyünk mai állásában büszkeségünk tárgya. Megmutatta ezt a párisi kiállítás. És megmutatja mindenkinek, a ki a Kis-Rókus-utcába elfárad, az új központi kísérletügyi intézmény új hajléka, modern felszerelése és a gyakorlati igények napi munkájában. Ez az állami kiadás is bőven kamatoz és nélkül ma, a mezőgazdaság ellenségeinek szinte permanens pusztításai közepette, el sem lehetnének.

Egy terjedelmében szűk határok közé szorított cikkben azonban lehetetlen áttekinteni a tárca valamennyi ágazatát. Célunk volt a közvélemény figyelmét arra felhívni, hogy a budgetben mily következetesen vonul végig a kis emberek javára célzó intézmények erősítése. Ezt jelzi az is, hogy a kormány munkássági célokra ismét tekintélyes összeget vett fel. Öt év alatt erre a célra 1.248.202 koronát fordított. Há cselédek és jóra való munkások között ismét jutalmakat oszt ki; dotálja a munkás- és cselédszolgálatokat; szóval: az államháztartás takarékosági elvét szem előtt tartva, de e címen nem szűkkelésüköve, teljesíti azon filantropikus kötelességet és a pacifikálásra vezető munkát, melynek nyomában támadt sikereket elvitatni valóban lehetetlen.

Latinovits Pál installációja.

Az alábbiakban közöljük főispánunk beiktatási ünnepélyének programját főbb vonalakban. A teljesen részletes programot lapunk jövő számában hozzuk.

Szerdán, december hó 11-én este küldöttség megy Bács-Bodrogh vármegye és Zombor város részéről Szabadkára a főispán ur elé. A küldöttséget vezeti a vármegye részéről ifj. Vojnits István főjegyző, a város részéről dr. Drakulits Pál országyűlési képviselő.

E hó tizenkettedikén reggel a küldöttség Szabadkán üdvözlő az új főispánt. Ez után a főispán Szabadkán kíséretével különvonatra száll és megindul Zombor felé. Bajmokon az almási, Pacséron a topolyai, Nemes-Militscsen a zombori járás főszolgabírái üdvözlők a főispánt a járás közönsége nevében.

Zomborba a vonat 12-én reggel 8 órákor érkezik meg. A pályaudvaron fogadja Zombor

város közönsége nevében Hanke Imre polgármester, a városi törvényhatósági bizottságnak e célra felkért küldöttsége élén. Ez után a főispán ur kíséretével ünnepies menetben a bajai uton és Kossuth Lajos utcán át a vármegyházába vonul, a hol a vármegyei tisztikar és törvényhatósági bizottsági tagok élén Karácson Gyula alispán üdvözlő.

Fél tíz órákor isteni tisztelet lesz a r. kath. templomban, majd utána a gör. kel. szerb templomban.

Fél tizenegy órákor rendkívüli közgyűlés a vármegyénel, fél tizenkét órákor rendkívüli közgyűlés a városnál, tizenkét órákor a küldöttségek fogadása a vármegyházában, fél három órákor diszebed a „Vadászkürt“ szállóban.

Az ünnepélyességre a két törvényhatóság vendégeül meghívta Baranya, Torontál vármegyéit, Pécs, Pancsova, Versecz, Szabadka, Baja, Ujvidék városokat.

Szerdán 11-én este ismerkedési estély lesz az „Elefánt“ szállóban.

Színház.

Csütörtökön, november 28-án a **Modell** adták másodszor. De bebizonyult, hogy ezt az új életre keltett darabot jó muzikálisa sem teheti egy komoly társulat állandó műsor-darabjává. A közönség tetszése inkább a zenének és a szereplőknek szült, kik töltik telhető igyekezettel iparkodtak élvezhető előadást nyújtani. Palfy Nina mint modell is előnyösen mutatkozott be minden oldalról; de ez semmivel sem csökkenti sokoldalú, ügyes játékát és énekét. B. Koppán M. szintén ügyes, eleven alakítást nyújtott Békefi, Szalóki és Kathry játéka és Ladiszlay éneke emelték az összjáték színvonalát.

—ka.

Pénteken, november 29-én telt ház nézte végig kitaláló komikusunk, Szalóki Dezso jutalomjátékát: **Pry Palt**, Poole Jánosnak ezt az elmes komikai fordulatos vigjátékát, mely Csiky Gergely remek fordításában már annyiszor megneveztette a magyar közönséget.

Az est hőse természetesen Szalóki (Pry Pál) volt. Mindjárt beléptekor zúgó tapsvihar fogadta s a darab folyamán szantalanul nyilvánuló tetszésnyilvánítást meg is érdemelte embertől mindvégig. Mert bár a szellemes angol ironok ez a sikertelten zalkoltása éppen a benne összpontosított tökéletes fonákágoknál fogva (bocsánat a két paradoxonért) látszólag már magában is megtestesült komikum, — mégis mi lett volna az egész hatás, ha Szalóki a nyolcszor-tízszor előforduló fogadalmat csak kétszer is egyformán mondta volna.

Gondos alakításának az a legnagyobb érdeme, hogy első sorban mindig a közvetlen körülmények hatása alatt fogadja meg, hogy többet nem kotnyeleskedik, (egészen kétségbeesetten akkor, mikor a kutyák meg tépázzák; kissé szomorúan, mikor csak egy jó ebédől esik el, vagy mikor az angol gentleman csak fenyegeti), de látjuk a fokozatot is, mely szerint többszöri pörüljárás után fogadalmat mind komolyabbá lesz.

A többi szereplők — a mint a jó bajtársakhoz illik is — lelkesedéssel segítették ünneplő társukat. Markovits Margit (Eliz) valóban sajnálatra méltó áldozata volt vén katonaként ellenmondást nem ismerő zsarnok apjának (id. Saághy), kinek féktelen haragjától csak az ügyes Chebe szobalány (Deakné) mentette meg kisasszonya lecepebe került szerelmét (Kathry). Fátol Klári cimbalomjátékával nagy tetszést aratott, de hogy jut a cimbalom az angol szalomba? Különben ráfer ez a kis reklám a magyar iparra!

Szombaton, november hó 30-án Souppé operettjét **Boccaccio**-t adták. Megjegyzem, hogy a csucsives

virág feje, bajnalon ezentul mindig harmatos volt. Az esperes most már erősen utána látott, hogy szomorú tarse számára az igért kongruát minél előbb utalványoztassa, amire annál nagyobb szükség lett, mert a megrendítő csapás leveré a tisztelendőt lábairól, beteg lett s érezte, hogy belől mint öröli valami az ő életerejét. Tudta is, hogy ez nem más, mint a bánat. Káplánt kellett adni mellé. Hát már most mondja meg azt akarmelyik méltóságos vagy kegyelmes ur, hogy 396 forintból hogy lehet a csaladon kívül még egy fiatal embert — a káplánt — kosztolni, még ha semmi fizetése nem járna is?

Mar a telet is átküzdötték a Bodva mentén, ahol az kegyetlen szokott lenni. Elkövetkezett az a kedves időszak, amelyben a föld szerelemről álmodik, a minden évben megújuló mezesetek, a nap első csókja bizonyos mela hangulatba ringatják a földet, amelyet az aztán átönt az emberekbe, mert nem irigy a föld, mint a rajta jaro-kelők, hanem jó és szelid. Minden elkövetkezik idejére, csak a kongrua késett még mindig. Pedig az öreg ur, dacára a tavaszi ébredésnek, egyre gyöngült. Eltereje rohamosan fogy, mint lebelet a kes pengéjen. Irma is arról álmodhatott, amiről a föld így tavasszal, de az egybekeles nem történhetett meg a gyszázv miatt. Gyakran ott állt hosszan apja ágya mellett s hallgatta annak jóságos intéseit. Mikor elő-elősorolta az élet veszedelmeit s elemlegette, hogy ha én nem leszek, kedves leányom, majd fogod érezni, hogy milyen sós izű az idegen kenyér s milyen kemény ösvényeket taposnak azok, kik idegenek házában járnak. Az ilyenekkel aztán mikor megrikatta, akkor kezdte vigasztalni: No ne sirj édes bokrom, hiszen jó az Isten, az ő igralma örök.

Nyáron már az esperes egyenesen a miniszterhez irt, de azt a választ kapta, hogy a miniszteri hivatalnok, ki a kongruát kezel, most fűdön van, azért állott be rövid szűnet a kongrua kifizetésében. No, ugyan rövid szűnet. Trefásan azzal vigasztalta bodva-sőregi barátját az esperes, hogy most már kétszer annyi pénzt kap, mintha tavaly kiadták volna kongruáját, mert hogy ujesztendővel koronaszámítás lépett életbe a régi forint helyett az egész országban s Bekéndi Gábor is nem 204 forintot, hanem 408 koronát kap már most. Igen, de mikor? ... Sőt az esperes ur vidám kedélyű ember lévén, azzal is biztoggatta kollegáját, hogy miután a köz-

egészségügy is államosítva leszen, ezentul az egészséget is az államtól kapja az ember. Milyen boldog lesz ekkor a magyar. A tréfalközségre azonban már nem volt fogékonyság Bekéndi Gáborban. Egészen beleöltözött a gyámoltalanság ruhába, abba a lelki öltözébe, amely rendszeren az utolsó gúnyja az embernek.

Csak azt sürgették, hogy a jegyben járó fiatalok egybekeleése megtörténjen, amely óhajtanak azok hogyne engedtek volna szivesen. Az a kongrua úgy sem érkezik meg soha. Ússe meg a menekült miniszterestül. Írmat a tanító csakugyan feleségül vevé s az öreg tisztelendőtől fogva egészen megnyugodott. Semmit sem óhajtott már a földtől, az étettől, oda fölfelé irányítá tekintetét a csillagokra, melyek a békesség tanyái; tudta, hogy odafönt várják szeretettel azok, akik tudják a titkot, mely miatt e földön szenvedünk kell, de hallgatnak, mert az örök bajtáhatatlan akarát úgy parancsolja.

A kongrua pedig sem forintokban, sem koronákban egyáltalában nem jött, hanem eljött az őszszel megint Bodva-Sőregre őfensége a halál és magával vivé a nagyon szeretett lelkijaszort.

Igen hideg és bánatos lett az ősz. A sárga levelek úgy builongtak lefele a fáról, mintha kis gyermek volna valamennyi, aki után az anyjuk sirva fakad. A rétek és ligetek vörös-barnák, a bokrok között a Bodva mentén idegen kis madarak ugrálnak és valahonnan a távoli völgyből mintha sóhajts szálna keresztül a világon ... A szél, az ősz szél ...

Minékutána pedig a kongrua személyhez van kötve, meghalván Bekéndi Gábor, visszamarad a kiegészítő 408 korona is. Uj választás után, új fölterjesztés kívántatván és a többi és a többi ... Tán a miniszteriumban is olvassák a bibliát, melyben csakugyan meg vagyon írva, hogy: „A boltak nem ének, az arnyak nem kelnek föl“ (Esaías 26. 14.) Az ifju pár sürűn kijár a sirhalombhoz, mintha az ott lenne, ahol áldozniok jól esik. Most is ott vannak ... A messziégen a hegyek mint megannyi nagy sirdombok ragyognak a fényben és a szürke októberi égen apró barányfelhők usznak csendesen, csendesen ... Ugy tetszik, mintha a végtelen messziégből, a nedves szél birodalmából sóhajtaná egy hang: „Az Úr jósága örök“.

Bizonyára ez a hit a protestáns papnak az egyedül biztos kongruája.

építészet az olaszok — keletkezésétől napjainkig — mindig annyi odaadással karolták fel, mint a boggy, teszem azt, istápolnánk mi itt Magyarországon egy osztrák-stílust — ha volna. A kortörténeti hátlenségek épen ilyen hosszantóan kirívó példáit mutatták a szereplők ruhái is.

Az operett analitó, bájos zenéjével tökéletes harmoniába olvadt Jambor Ilonka (Fiametta) művészi éneke, kinek nem egy énekszámát megismételtette a lelkes közönség. Palfy Nina Boccaccio nehez szerepében fejtett ki nagy ügyességet. Jól forgolódott a lobbanékony kádárné (Deakné) körül a Boccaccio babérajára áhító palermói herceg (Kathry). Úgyes menyecske volt Békefiné (Scalza borbély felesége). Jót mulattunk a három férj Scalza borbély (Szalóki). Sothering kádár (Ladiszlay) és Lambertuccio szatócs (Deák) szerénáján és Deák Péternek a herceg előcsarnokában előadott kuplén.

Vasárnap délután a **Makrancos hölgy** et adták, hála Istennek, nem a délutáni felülletes előadásban, hanem a multkori esti előadásban hiven s így akkori véleményünkben nincs mit hozzáadnunk.

Este **Milán, a szerb legény** című énekes népszimű (NB. énektelen népsziművet nem ismerlek) három felvonásban, irta Szilágyi Lajos, zenéjét összeszerelte Weidinger Dezso.

Tartalma: Balázs István magyar zsellérember Juliska lányát el akarja venni Máté János falusi bíró fia, Jóska. De Juliska már Milán szerb legénybe szerelmes s ez viszont a magyar lányba. A szenvedélyes szerb legények úgy akarnak segíteni Milán pajtásukon, hogy majd orvul leszurják szegény Jóska. Csak hogy a szép tervet megballja Milán huga Miléva s a menyasszonyától éjjel hazatérő Jóska, kiért titkon már régóta eped, figyelmezteti a veszélyre, egyuttal bevallja neki szerelmét. Jóska — egyelőre még csak balából — összecsókolgatja a leányt, de a kedves légytött a falu szemfüles baktere kikérttől. Juliska viszont — más menekvés nem léven — megszökik Milánnal. Persze erre Miláné lesz Juliska, Miléva pedig Jóska veszi el.

A darab érdekében már jó multkor reklámot csapott Szalóki kupléja s szerzők nyilatkozata néhány vidéki színházgató asszisztenciájáról.

Legszébb volna a darab tendenciája, mit Milán hirdet ilyenformán: „Szerb volt az apám, anyám, szerb az anyanyelvem, de azért vagyok olyan igaz fia ez édes hazának, mint bármelyitek.“

Ez nagyon szép frázis, de — sajnos — egyelőre még csupán csak tres frázis, mert hej! sok víz fog még addig az öreg Dunán lefolyni, míg egy eleven szerb legény ilyesmire csak gondol is, es soká fog még kamatozni az az 5000 frt, míg a vegyes házások 500 frtos részletekben elviszik. Ez a szerb-magyar egyesülés tehát csak szerző édes álma, de őszintén kívánjuk, hogy minél előbb megvalósuljon.

Különben a szerb és magyar népelet némi ismerete meglátszik a darabon, de általában még nem elég élénk a cselekvény, a szereplők inkább csak beszélnek, mint cselekszenek. A leánykérés bistóriáját valahogy úgy kellett volna intézni, hogy az ne az udvaron történjen, hanem benn a házában, hol a falu böles feje le is ültelt volna. Továbbá a lányos apa, bármily megisteltetés éri is, amennyire én a magyar népeletet ismerem; nem igeri el egy állító helyben a lányát (s soha sem a lánya „kezet“), hanem megköszöni s azt feleli „majd meg-gondoljuk.“

Vau egynehány modern, a magyar nép nyelvében ismeretlen szó, kifejezés. Miléva „nem vagyok a szeretője, de szeretem“ szavait pedig mosolyal fogadta a közönség, mert nem értette meg a szerzőt, t. i. szereti Jóska, de szerelme tiszta s ő nem becsstelen, mint rá-támadó bátyja gyanusítja.

A zenében sok kedves, régi ismerős melódiát ismertünk fel, melyek közül az eredeti részek kibámozását — nem kísértjük meg.

Az összes szereplők dicséretet érdemelnek; annyi buzgósággal igyekeztek a darabot, különösen a zenei részek szépségeit (?) diadalra jutatni.

Jambor Ilonka (Miléva), Palfy Nina (Juliska), Ladiszlay (Jóska), Békefi (Milán) szerepében éneklőkkel arattak tapsot. Id. Saághy jó falusi bírót alakított. Marossy (Balázs István zsellér) kissé fiatalos apja volt szép eladó leányának. Sokat mulattunk Szalóki (Czinger Benjaminek segédjegyző) jelles alakításán, a mint a műveltséget, finom beszédet affektáló ficsurt mutatta be; hárséges párja volt a tekintetes asszonyra pályázó cseledeány (Deakné). Ugyancsak élénken működött ifj. Saághy (Csurog falusi bakter) s jókedvével némi lelket ütött a lampalázat kapott kőzőkba is. Felesége — Koronkai Ilona semmi tekintetben sem maradt férje mögött.

b.

Békefi jutalomjátéka. Pénteken igen érdekes színházi est lesz városi színházunkban. Békefi, a színtársulat kiváló tagja, az igen szép hangú tenoristának, ki már sok kellemes estét szerzett a színházlátogató közönségnek, pénteken este lesz a jutalomjátéka. Színe kerül ez alkalommal a „Parasztbecstlet“ és ezt követi Trifkovits Koszta szerb író „Boldog újévet“ című remek énekes vigjátéka. E vigjátékot Veszelinovits Milorád városi alkapitány, lapunk jeles munkatársa fordított át pompás magyarsággal. Ugy tudjuk, hogy ez az első eset, hogy szerbből fordított színmű kerül színre színházunkban. Békefi, a jutalmazandó minden tekintetben jeles művészerő és megérdemli a közönség hathatos pártfogását. Reméljük, hogy közönségünk tömeges megjelenésével örömetestévé teszi jutalomjátékát.

A kerítés. Trischler Károly 3 felvonásos parasztvigjátéka, „A kerítés“ vasárnap este kerül színre. Már nagyban folynak a daraból a próbák s a kiszivárgott kulissza titok szerint vasárnap este a közönségünk helybéli szép és magas rivón álló darabot élvezhet majd. A főbb szerepeket Palfy Nina, Deák Péterné, Péchy, Baghy, Szalóky és Saághy játsszák.

Színházi műsor. Kedd, december hó 3-án „Furcsa háború“, szerda „Fedóra“, csütörtök „Ocskai brigadéros“, péntek Békefi jutalomjátéka: „Parasztbecstlet“ és „Boldog újévet“, szombat „Citerás“, vasárnap „A kerítés“ Trischler Károly paraszt vigjátéka, hétfő „Sasok“.

Tisztújítás

Folyó évi tisztújító közgyűlés az alábbi javadalmak

I/a, Közpon

1. Alispáni 1600 korona utiát legénytartásra 360 pénz.

2. Főjegyző természetbeni lakáskorona és 40 koron

3. 2 I-ső osztályozással, 400 koron

4. Egy II. osztályozással, 400 koron

5. 2 III-ik osztályozással, 400 koron

6. 2 IV-ik osztályozással, 400 koron

7. Főügyész 600 korona lakpénzkorona és 40 koron

8. I-ső alügyész és 400 koron

9. II-od alügyész és 400 koron

10. Központi 3200 korona fizetés tisztí legénytartási csizmapéncz.

11. Házi főnök fizetéssel és 400 koron

12. Házi alnök fizetéssel és 300 koron

13. Közigazgatás pénztárnál 2000 koron lakpénzzel.

14. Árvaszéki fizetéssel, 600 koron tartásra 360 koron

15. Elnökhelyi koron fizetéssel és 300 koron

16. 9 ülnöki állandó és 400 korona lakpénz

17. Árvafőnök fizetéssel és 400 koron

18. Árva-ápolás fizetéssel és 300 koron

19. 13 járási fizetéssel, 400 koron utiátalánnyal, 500 koron és 500 korona iró tartásra 360 koron

A zombori, szabványvatali helyiségbér fizetését és 300 koron

Ezen állásoknál választás után a jelenben elfoglaltak reflektálnak, azok a járg egyedül ebből vármegye főispánjának kötelezve, míg ellenél jelenleg alkalmatlanok ha állanak is és eazonkívül más állásoknak pályázni, ezek a lyainak megfelelő nyelveket ugyancsak a járg kötelesek a városi hősördi és kóbenyujtani.

Egyházi hírek. Kalocsára, Keszkeny kápláni minőségben a káplán Ludasra pléb Antalkovits Vilmos

A tanügy. Lok közönségben mag A tanítói lak és iskolat épült és a napokban a

Imaház fölsz. ev. keresztyén egyházi felszentelési ünnepele délelőtt fél 10 órákor áldozatkészsége tette alig néhány száz evang imádkozta a Mindenható házi himnusz: „Erős építési mozgalomban merésre méltó példányténykedett, akinek nag felépült. A felszentelés Gábor újvidéki főesper

Orvosvallás. állást hétfőn töltötték elnöklete alatt tartott lett kandidálva, kik kórvost választották meg

H i r e k.

Tisztújítás Bács-Bodrogh vármegyénél.

Folyó évi december hó 21-én végbemenő tisztújító közgyűlésen a következő tisztii állások az alábbi javadalmazással fognak betölteni:

I/a. Központban a közigazgatásnál:

1. Alispáni állás 6000 korona fizetéssel, 1600 korona utiátalány, természetbeni lakás, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz.
2. Főjegyzői állás 4600 korona fizetéssel, természetbeni lakással, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz.
3. 2 I-ső oszt. aljegyzői állás a 2800 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel.
4. Egy II. oszt. aljegyzői állás 2400 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel.
5. 2 III-ik oszt. aljegyzői állás a 2200 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel.
6. 2 IV-ik oszt. aljegyzői állás a 2000 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel.
7. Főügyészi állás 3500 korona fizetéssel, 600 korona lakpénzzel, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz.
8. I-ső alügyészi állás 2700 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
9. II-od alügyészi állás 2300 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
10. Központi járásnélküli főszolgabírói állás 3200 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz.
11. Házi főpénztárosi állás 2800 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
12. Házi alpénztárosi állás 2000 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel.
13. Közigazgatási könyvelői állás a házi-pénztárnál 2000 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel.

I/b. Árvaszéknél:

14. Árvaszéki elnöki állás 4200 korona fizetéssel, 600 korona lakpénzzel, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz.
15. Elnökhelyettesi (ülnöki) állásra 3200 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
16. 9 ülnöki állás a 3000 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
17. Árvafőpénztárosi állás 2800 korona fizetéssel és 400 korona lakpénzzel.
18. Árva-alpénztárosi állás 2000 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel.

II. Járásokban:

19. 13 járási főbírói állás a 3200 korona fizetéssel, 400 korona lakpénzzel, 1000 korona utiátalánnyal, 500 korona hivatali helyiségbérrrel és 500 korona irodaátalánnyal, tisztii legénytartásra 360 korona és 40 korona csizmapénz. A zombori, zsabolyai és titeli főszolgabírák a hivatali helyiségbérr helyett természetben kapják a helyiséget.
  20. 16 szolgabírói állás a 2000 korona fizetéssel és 300 korona lakpénzzel.
- Ezen állásokra azok, kik már a vármegyénél választás útján alkalmazásban állnak s csupán a jelenben elfoglalt állásokra való alkalmaztatásra reflektálnak, azok *folyó évi december hó 14. napjára* egyedül ebbeli szándékuknak írásbeli uton a vármegye főispánjánál való bejelentésére vannak kötelezve, míg ellenben azok, kik a vármegyénél jelenleg alkalmazásban nem állanak, avagy ha állanak is és ezen állásuktól eltérő avagy azonkívül más állásra illetve állásokra is óhajtanak pályázni, ezek az 1883. évi I. t. c. szabályainak megfelelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket ugyancsak *folyó évi december hó 14. napjára* kötelesek a vármegye főispánjánál, méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál urnál benyújtani.

Egyházi hírek. Tantos Ferenc Bács-Topolyáról Kalocsára, Készonyi Ferenc Dautováról B. Topolyára kapláni minőségben áthelyeztetett. Lusits Jakab dunszoki kaplán Ludasra plébánossá kinevezetett és helyébe Antalkovits Vilmos bacs vaskuti kaplán küldetett.

A tanügyért. Császa György kalocsai érsek Lok községében magyar nyelvű kath. iskolát állított. A tanítói lak és iskolaterem 9000 korona költségen felépült és a napokban adják át a használatnak.

Imaház felszentelés. A zombori ág. hitv. ev. keresztyén egyházközség újonnan épült imaházának felszentelési ünnepélye folyó évi december hó 8. napján délelőtt fél 10 órakor lesz. A vallásos hitbuzgóság lelkes áldozatkészsége tette lehetővé, hogy a városunkban élő alig néhány száz evangélikus ezental saját imaházában imádkozhasson és zenghesse az örökös egyházi himnusz: „Erős várunk nekünk az Isten.” Az építési mozgalomban nagy buzgósággal és igazán elismerésre méltó példával Diener János zombori ügyvéd ténykedett, akinek nagyrésze van abban, hogy az imaház felépült. A felszentelési ünnepélyes aktust Belohorszky Gábor újvidéki főesperes végzi.

Orvosválasztás. A bács-topolyai községi orvosi állást hétfőn töltötték be Császár Péter főszolgabíró elnöke alatt tartott képviselőtestületi ülésen. Őt pályázó lett kandidálva, kik közül dr. Frankl József kis-hegyesi orvost választották meg.

Vármegyei és városi közgyűlések. Vármegyénk törvényhatósági bizottsága katymári és borsódi Latinovits Pál főispáni állásába leendő ünnepélyes beiktatása céljából folyó évi december hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. — Zombor város törvényhatósági bizottsága pedig f. évi december hó 4-én délelőtt 10 órakor tart a városbába nagyteremben rendkívüli közgyűlést, melynek tárgysorozata a következő: A m. kir. belügyminiszter intézkvénye, melylyel értesít, hogy Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjává Latinovits Pál országgyűlési képviselő nevezetett ki. A város polgármesterének előterjesztése a főispán ünnepélyes fogadtatása végett teendő intézkedések iránt.

December. Az új ezred első esztendője lehányatában. Eljött az 1901-ik december hónapja. Még mielőtt ide érkezett volna, tél apó megrázta ősz szakállát és fehér hópíhékkel, az elmulás szemfedőjével terítette be az elhervadt virágokat, a lehullott faleveleket, az erdőt, a mezőt és a temetőkereteknek ujon hantolt sírdombjait. Itt van a tél a maga zordságával és az emberiség nagy rétegei közt könyvet fakasztó nyomorúságával. A faluk, a tanyák kibaltaknak látszanak, csak egy-egy kéményből főlzálló füstgomoly jelenti, hogy van ott mégis némi élet. A pusztákon vihar táncoltatja a fergeteg paripáját s a néma éjszakákon a falu alatt felbanguik a predára leső farkas vonyítása. Az elkésett vándor keresztet vetve magára, siet, hogy találjon menedéket nyugtató tanyára, ha ugyan még van könyörtület a világon, mely őt befogadja. A tanyára, ahol rokka-pergés, tengeri hántás közt szép regesző járja a szegény királyfi, aki nem halt meg, de hogy halt meg, csak bujdosásban van most is a világban s az ő sóhajtása rázza éjjelenként jégvirággal himzett ablakait a kis parasztháznak. Szegény királyról, akinek a gyászról borított szent szívet gyilkos tör járta át és így ment imádkozni fel a menyországba az árva magyar népet. Ugy esteli órán megcsendül a falu harangja és csilingelése bejár pusztát, rónát. A templom mélyéből buzgó ének hangzik: A vigasztalanok mi hozzád fordulunk: Magyarok aszonya hozzád fohászokunk. Legyen meg lelkünkben a jövő bizalma és az imádság.

Bács-Bodrogh megyei kör. A Bács-Bodrogh megyei kör mint jótékonyirányú társaság választmány a sürgős egybehívás folytán mult szombaton rendkívüli ülést tartott dr. Tatics Péter alelnök elnöke alatt. Elnök örömet fejezte ki a felett, hogy a mult ülésen távolletében a kör elnöke Latinovits Pál volt szíves elnökölni. Ezen ülés főtárgyát képezte megyénk társadalmát ért azon veszteség, mely érdemdus volt főispánjának Saudor Belának váratlan elhalálása alkalmából a gyászoló családhoz intézett részvétnyilvánítás. Pinkovics Elemér főtitkár bemutatja a kör részére beszerzett díszes kivitelű hivatalos pecsétnyomót, melyen az alapszabálynak megfelelően középen a megye címerét és „Bács-Bodroghmegyei kör Budapest 1894” köriratot foglal magában. Előterjeszti, hogy a kör helyiségeiben függő megyei címerpajzsok kívül a megye városainak címeri is szerzessek be, melyet a választmány jóváhagyólag tudomásul vett. Bemutatja a kör disztagjai részére készült függő pecsétellátott, valamint a kör alapító tagjai részére készült okmányokat és ezek másodlatát, amelyek a kör helyiségeiben leendő állandó kifüggesztés céljából készülttek. Egyszersmind bemutatta a kör kedvezményes kiadmányát: „A B. B. M. K. Zsebnaptára 1902. évre”, mely mintegy 68 oldalra terjedő s igen bő közhasznú tartalommal állított össze. Ezen kiadmányát a kör — amely ujjaalakítása óta immár a nyeddi-féle — tagjai részére díjmentesen osztja szét. Jelenti, hogy Pinkovits Mihály mateovicsi földbirtokos 20 kor. önkéntes adománnyal járult a kör vagyonához, amit a választmány köszönettel tudomásul vett. Végül szobahajót a kör által tervezett bankett, amelynek megtartása január hó folyamára halasztott el. — Ezután elnökölközönetet mondott a sürgősség folytán is szép számban megjelent érdeklődőknek s az ülést bezárta.

† **Gróf Ráday Gedeon.** Gróf Ráday Gedeon, a róla nevezett Ráday-korszak híres kormánybiztosa, aki a hatvanas években megöltöztette az Alföldet, köztük vármegyéinket is a rablóbandáktól, megbalt Budapesten hetvenkétéves korában. Működése alatt ő tette ártalmatlanná a vármegyékben garázdálkodott parabutyi Maxim bandáját, aki vakmerőségében annyira ment, hogy itt Zomborban egy pénteki napon piac alkalmával betört néhai Trischler Mátyás basa-utcai házába és ott annak özvegyétől az eladott gabonanemű árát követelte. Az uraszonny segélykialtására kijött a belső szobából Ferics Miklós cs. és kir. kapitány és anyósa védelmére kelt. Maxim pisztolyal a hatalmas dalás termetű kapitányt halántékra lötte és ez rögtöni halálát okozta. Ezen szomorú esemény után nevezte ki öfelsége gróf Ráday Gedeont kormánybiztossá Szeged székhelylyel és két-három évi működése után a rablók elnyerték megérdemelt büntetésüket. Az ő nevét vármegyénkben mindenki ismeri.

Városi bizottsági tag választás. A városi bizottsági tag választás folyó hó 7. napján fog megtartani. Fontos aktus ez a választás és jónak látjuk a városi polgárok figyelmét arra felhívni. A nobile officium egyik legszebbike a városi képviselőtestületi tagság. A szó szoros értelmében nem cím, hanem a kütelesség, amelynél fogva a város önkormányzati ügyeiben legjobb erők és tehetségtűnk szerint résztvenni szeretett városunk fejlődését és előrehaladását közös erővel segíteni magunkat köteleztük. A belvárosi választók a városi képviselő választás megbeszélése tárgyában folyó hó 4-én délután 5 órakor Stebler János Zrinyi-utcai söreresarnokában értekezletet tartanak.

Előadás a tejszövetkeztől. Galambos Sándor ó-becsei földbirtokos, a vármegyei gazdasági egyesület megbizottja, közzgazdasági életünk lelkes munkása városunkban vasárnap délután a városbába nagyteremben előadást tartott a tejszövetkezetek gazdasági nagy fontosságáról. Az előadás után nagy érdeklődés nyilvánult gazdaközönségünk körében és nagy figyelemmel hallgattak végig az előadó fejtegetéseit, amelyeket meggyőző statisztikai adatokkal, szakszerű ismertetéssel fűszerezett.

Halálozás. Valovits Antal zombori polgár november hó 30-án élete 71. évében meghalt. Temetése folyó hó 2-án volt.

Névmagyarosítás. Dr. Frankl József újonnan megválasztott bacs-topolyai orvos vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével „Fenyő”-re magyarosította.

Gyászhir. Mély megilletődést keltett lapunk kiadóhivatalában a szomorú gyászhir, hogy Petres József, lapunk kiadóhivatalának betűszedője, alig 19 éves korában folyó hó 2. napján elhunyt. A megboldogult, ki most áll pályája kezdetén, derék, törekvő munkás volt és kartársaihoz igaz barátság fűzte, kik szeretettel jelölt szép koszorút helyeztek ravatalára. Kartársai elhunytáról a következő gyászjelentést adták ki: A Bittermann Nándor és fia cég nyomdai személyzete fájó szívvel tudatja, hogy szeretett kartársuk, Petres József betűszedő életének virágzásában, 19 éves korában folyó hó 2-ik napján reggel 7 órakor elhunyt. A megboldogult hült teteme folyó hó 3-án délután 3 órakor fog a római kath. bánáti kistemetőben örök nyugalomra tétetni. Zombor, 1901. évi december hó 2-án. A korán elhunyt kartárs emlékeit kegyelettel őrizték meg! Béke hamvaira!

Halálozás. Söröss Mihály, Söröss Antal a Ferencsatorna részvénytársulat köziszeletében álló titkárjának édesatyja folyó hó 1-én életének 71-ik évében hosszas szenvedés után Kis-Sztapáron elhunyt.

Himen-hírek. Dr. Szabó Sándor hirlapíró társunk, a Magyar Távirati Iroda belső munkatársa jegyet váltott Weisz Margit kisasszonnyal, Weisz Armin budapesti magánzó leányával. — Rittinger János cservenkai postamester eljegyezte Prokecz Juliska kisasszonyt, Prokecz Antal bacs-topolyai földbirtokos leányát. — Duptza Kálmán, Torzsa község aljegyzője, eljegyezte Schick Elza kisasszonyt, Schick János Frigyes tozsal nagybirtokos leányát. — Kamjonkai Szemző Arthur főhadnagy f. hó 5-én vezeteli oltárhoz Messinger Jakab tozsal földbirtokos leányát, Karolát. — Pethő János, Pethő Béla b.-földvári műmalomtulajdonos fia, eljegyezte Sabathiel Emma kisasszonyt, Sabathiel J. a budapesti m. kir. opera első koncert mesterének leányát.

Furcsa pör. Ifj. Schossberger Lipót garai lakos jó tréfát gondolt ki és egyik az udvarában dolgozó napszámósának földadott egy igen nehéz számtani tételt. Midőn a munkás azt állította, hogy a földadatot megfejté, megegyeztek Schossberger és a napszámos, hogy ha utóbbi megfejté a számtani rejtvényt, az övé lesz a Schossberger tulajdonát képező megtelt kukoricás göré. Ha nem, úgy ő fizet Schossbergernek két métermázs kukoricát. A napszámos nekifélt a feladatnak és helyesen fejtette meg és — követelte a göré kukoricát. Igen ám, de Schossberger most már hallani sem akart erről. A napszámos nem sokat teketóriázott, hanem bement Bajára és leleplezte Schossbergert a járásbírósnál. A garai most kíváncsian várják, hogy ki lesz ebben a furcsa pörben a nyertes?

A magyar függetlenségi harc 1848—49-ben a délvideken. Irta: Olchváry Ö. 1 áttekintő és 9 csatavázlattal. Vettük a következő fölvizt: E mű azon hadi cselekményekkel foglalkozik, melyekben a magyar hadak a fölkelő szerbek s utóbb az egyesített osztrák-szerb csapatok ellen harcoltak. Szerzőt a mű megírásánál a magyar katonai szempont vezérelte. Ehez a magyar, valamint az osztrák-szerb forrásokat felhasználva, mindkét fél katonai ténykedését méltányolja, mindenütt és mindenben a tárgyilagos és történeti előadást tartván szem előtt. Szerző a politikát csak szűkségekben érintve, a hadi eseményeket oly módon tárgyalja, hogy a magyar függetlenségi harcnak eme fontos részleteiben a történelem kedvelőit lehető részletesen tájékoztassa. A műhöz csatolt térkép-vázlatok, útközter-tervek nagyban hozzájárulnak az olvasó tájékoztatásához. A mű első része ama harcokat vázolja, melyek 1848 július-október időszak alatt Versec, Fehértemplom, N. Becskerek, Szenttamás, B.-Földvár, O-és Török-Becse, Termeriu, Járek és környékén folytak le. A második rész magában foglalja az osztrák-szerb csapatok újabb hadi alakulását, a déli magyar sereg hadrendjét. A magyar támadó műveletek megindítását. A Tomasovácért folyt harcot, Ördög-hid, Strázsa, Károlyfalva, Alibunár stb. elfoglalását. A jarkováci rajtatűst, Pancsova megtámadását. A verseci útközteret. Utóbb a bacs-bánáti magyar hadak elvonulása után a visszamaradt s újból alakuló csapatok védő magatartását, az osztrák-szerb hadaknak Szeged Szabadka ellen irányított vállalatival szemben, a kaponyai útközterig bezárólag. A harmadik rész 1849. március harmadik tizedétől a hadjárat befejezéséig terjedő műveleteket vázolja. Ezek: Perczel Mór támadó föllépése a délvideken. Harok a Maros-Tisza közén, Szőreg, Deszk, K.-Zombor stb. majd Zenta, Szenttamás elfoglalása. A római sáncok áttörése. Harc a titeli főnsikért. Bem és Perczel párbuzamos művelete a Bánátaban. Az osztrák-szerb hadtest vereségei és fölösllása. Az erdélyi császári hadtest vereségei. Majd az osztrák déli hadsereg szervezkedése Jelacsics bán alatt. Perczel Mór hadműveletei Jelacsics ellen. Harok Pétervárad, Ujvidék, Titel környékén. A kátyú útközter. Jelacsics elnyomulása a Ferencsatornára. Az ó-becsei útközter. A déli magyar hadsereg Vetter alatt. A hegyesi csata. A mosorini útközter. A hadjárat befejezése. A mű közel 15 nyomtatott nagy nyolcadrésű ivre terjed s alulról szabadkai könyvkereskedő cég bizományában jelent meg. Előfizetési ára fűzve 4 korona. Ajánlott bérmentesítéssel 4 kor. 45 fillér. 5 példány együttes megrendelése esetén az ősszeg előleges beküldése mellett a könyvcsomag bérmentesen tétetik postára. Bolti ára 6 korona lesz. Megrendelést elfogad minden hazai könyvkereskedő. Szabadkán, 1901. november hóban. Teljes tisztelettel Heumann Mór könyvkereskedő. — A nagy gonddal és a délvideki magyar szabadságharc minden részletére kiterjeszkedő művet a legmelegebben ajánljuk a nagy közönség figyelmébe. Ugy a mű kitűnő szerzője, valamint derék kiadója teljesen megérdemlik a közönség pártfogását, mert e mű kiadásával igazán hazafias munkát végeztek. Megrendeléseket lapunk szerkesztősége is elfogad. — A művet jövő számunkban részletesen ismertetjük.

Karácsonyi Occásió. A közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából a családnak sok mindenféle házi cikkre van szüksége. Ezért felhívjuk a vásárló közönség figyelmét Engel Mór Kossuth Lajos-utcai finom berendezési üzletére. Kapható ott a legnagyobb választékban, pontos kiszolgálás és kedvező árak mellett mindenféle hasznos és szükséges férfi és női cikk és sok olyan finom dolog, mely karácsonyi ajándék „Christkindli” nek nagyon alkalmas. Engel Mór mári hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

Két jó házból való fia lapunk kiadóhivatalában tanoncul felvétetik.

A Koronamalom kitünő minőségű darabos

szalonszenet

árusit ólomzáros zsákokban, házhoz szállítva.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ.

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Alulírott nál Uj-Szivacon 2 drb ponni ló, egy kis kocsi, hozzávaló két bőrüléssel és lószerszámmal, eladó.

2-2 **Eimann Károly.**

Irnok kerestetik.

Bács-Novoszellő községében irnok kerestetik. Aki ezen állást elnyerni óhajtja, forduljon levélben **Fejes Ágost** községi jegyzőhöz. 3-2

Szőlőkarók

tölgy 2 méter hosszú, tisztítva, hegyezve, gömbölyű és hasított elsőrendű, legolcsóbb ár mellett kapható **Schwarz Testvéreknél**, 4-4 fakereskedés, ÚJVIDEK.

10138. sz. kig. 1801.

Pályázati hirdetés.

Az ó-becsei ker. m. kir. anyakönyvvezetői hivatalnál 1000 korona évi fizetéssel rendszeresített anyakönyvvezetői helyettesi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy ide vonatkozó és kellőleg felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi december hó 15-ig** annál is inkább küldjék be, mert a később érkezők figyelembe vételére nem fognak.

O-Becse, 1901. évi november hó 28-án.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

6270. szám. kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásához tartozó Csonopla, Gyulafalva, Kerynaja és Ns. Militics községekből álló állatorvosi kör részére Csonopla község székhelyével rendszeresített állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázat hirdetik s felhívják pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **1902. évi január hó 10-éig** annál is inkább nyújtsák be, miután a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és kölcsönösen megállapítandó látogatási és huszenle díjak.

Zombor, 1901. évi november hó 26-án.

Müller Béla,
szolgabíró.

2-1

1364. szám.

1901.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a zombori tek. kir. törvényszék 1901. évi 11919. számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori lakos ügyvéd által képviselt Löwy et Faltin bécsi cég javára Hecht Berta zombori lakos ellen 200 korona és járuléka erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 648 kor. 34 fillérre becsült könyvkereskedői árukából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 1653. 1901. számú végzése folytán 200 korona tökélettel, ennek 1901. évi október 10. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 60 korona 25 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban alperesnél üzletben leendő eszközzésére **1901. évi december hó 9. napjának délutáni 9 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénztétel mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Zomborban, 1901. évi november hó 29-én

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajtó.

Mától kezdve e hó 25-ig

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

mélyen leszállított árak mellett

ENGEL MÓRNÁL

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

KIVONAT AZ OCCASIO ÁRJEGYZÉKBŐL:

6 drb férfi gallér minden formában	— frt 80 kr.	6 drb harisnya férfi vagy női, kötött gypaju	2 frt 70 kr.
6 drb készelő, fehér	1 frt 25 kr.	12 drb férfi és női battisz zsebkendő. Uj 2'20—2'35.	
6 drb készelő, zephir színes	1 frt 32 kr.	1 drb gallérvédő, fehér selyem	— frt 45 kr.
1 drb női vagy férfi bélelt bőrkezlő	— frt 95 kr.	1 drb kötő nyakkendő	— frt 38 kr.
1 drb jäger ing vagy nadrág	1 frt 30 kr.		

Nemkülönbön

FÉRFI és NŐI FEHÉRNEMŰK, 6-1
ugy mindenféle

RUHADISZEK, SZIVAR- és PÉZTÁRCÁK, ESŐERNYŐK stb. LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK.

Halak

Sardinia

($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{8}$ kilo)

Sardella (ringli)

Häring (tejes és ikrás)

Rák ($\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ dobozban)

Pisztráng

Rusli

Korona sardinia

(vendéglősök részére)

Delikates halak

Mindenféle

Suchard csokoládé

Fiumei csokoládé

Cacao

Fiumei

Suchard

Bensdorf

Van Hout.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN. 25-6

Pályázat.

Az ó-szivacon kisdudóvónál megtűsített magyar tannyelvű óvónői állásra pályázat hirdetik. Az állás javadalma: 1. Két szoba és mellékhelyiségek álló lakás. Az udvar és kert felének használata. 2. Előleges havi részletekben fizetendő egy évi 600 korona készpénz fizetés. 3. Az óvoda fűtésére 180 korona. 4. Tisztogatósi átalány 20 korona. 5. Dajkatartásra utólagos havi részletekben fizetendő évi 192 korona.

A német és szerb nyelvek tudása szükséges s ez a kérvényben fölemlítendő. A folyamodó okleveles óvónők kellőleg felszerelt folyamodványait a községi óvoda felügyelő bizottságára címezve **f. évi december hó 10-ig** Rakita László plébános, elnökhöz O Szivacon nyújtsák be.

O Szivac, 1901. évi november hó 19-én.

Rakita László,
felügyelő bizottsági elnök.

3-3

Üzlethelyiség változás.

Üzlethelyiség változás miatt összes áruimat u. m.: téli alsóingek, alsónadrágokat, harisnyákat, szalagok, csipkék, ruhadiszeket, továbbá legújabb divatu férfingek, gallérok, kézelők, nyakkendőket rendkívüli mérsékelt árban adom.

Karácsonyi ajándékok

díszmű, bronz-, bőrneműek, plüss tárgyak, gyermek- és társas-játékok saját bevásárlási árban.

Felkérem a vásárolni kívánó nagyródemű közönséget, hogy jelen előnyös olcsó bevásárlást el ne mulasztssa.

Szabókellékek saját árban!

Tisztelettel

STEIN JAKAB.

10-2

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomtatásból.

XXIV. évfolyam

ELŐFIZETÉS
Égész évre...
Fél évre...
Negyed évre...
*
A lap szellemi
küldemények
nek, anyagiak
nosnak küld

Egyes szám ár

Latinovits

Alább közölt
teljes programj
ünnepségek e hó
zódnek. A progr
bizottság előtt ké
az idő rövidsége
kellett használni.
tőségéhez és Lati
hez képest sikerülj
határozottan kifejz

A rendező biz
beiktatás a lehető
pával történjek m
megye és város kö
főispán iránt nyilv
is fényvel nyilv
Amde Latinov
után azonnal közö
városunk polgárm
féle pompát és köl
a vele közölt és a
állított program
tettek a bizottság
ségebb ünnepsé
rendező bizottság
irányban is, hogy
főispán intencióin
és visszautasít min

Ha ekként az
ur határozott akara
mértű, arról meg
telet és öröm jele
nak megnyilvánul
a rendező bizottság
magát a vármegye
viseltetik olyan rag
„Jelles és elragadta
valamit mondjanak
solni Hauke Imre
ember által helye
kedését, amely sz
a közgyűlési tárg
tanácskozás tárgy

A „BAC

Másnak fejet
Euyém fölött be
Soknak homlo
Euyém szorítja

S mégsem faj
Bár minden új
A nap sugára
Azért nyilik v

En szeretteim
Kicsi szentgyö
Három jó futó
Ti vagytok örö
Körötökben m
Messze tün, el

M

December 6-ika
utcájában levő üzlete
téli estének ünnepe
az emberek szívét m

1 fiam, 2 anyám.

